

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINLANDS MOTORFÖRBUND rf

SML YMPÄRISTÖOHJELMA

1.0

2022–2024

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

FINLAND

SUOMEN MOOTTORILIITON YMPÄRISTÖOHJELMA

SML:N YMPÄRISTÖOHJELMA (JOHDANTO)	3
1. YMPÄRISTÖSTRATEGIA JA SML:N ARVOMAAILMA.....	4
2. YMPÄRISTÖVISIO	4
3. STRATEGISET TAVOITTEET	5
4. AVAINTOIMENPITEET	7

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINLANDS MOTORFÖRBUND rf

SML:N YMPÄRISTÖOHJELMA (JOHDANTO)

Moottoriajoneuvoilla tapahtuvassa toiminnassa on kolme selvästi toisistaan erottuvaa toimialaa; urheilutoiminta, harrastus- ja virkistystoiminta sekä liikenne. Moottoripyörä- ja -kelkkaurheilu vaikuttaa ympäristöön, kuten muutkin urheilumuodot ja yleensä ihmisten aktiivinen toiminta. Moottoripyörällä ja –kelkalla ajaminen niin kuljetus- kuin virkistystarkoituksessakin lisääntyy, mistä syystä sitäkin tulee tarkastella kestävä kehityksen ympäristövastuun näkökulmasta.

On tärkeää, että SML:lla on johdonmukainen ympäristövastuuohjelma, jossa on huomioitu lainsäädännölliset ja muutoin säädetyt ympäristövaatimukset. SML:n tavoitteena on laatia ja ylläpitää parhaat/asianmukaiset ympäristömääräykset kilpailutapahtumia varten ja levittää ympäristötietoisuutta kaikille ajajille. Tämä tehdään läheisessä yhteistyössä jäsenyhdistysten, ajajien ja eri ministeriöiden kanssa.

Lainsäädännöllisesti toimintaamme vaikuttavat useat eri lait ja niissä säädetyt vaatimukset. Ympäristönsuojelulaissa (527/2014) on säädetty muun muassa selvilläolovelvollisuudesta (§6), velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (§7) sekä tilapäistä melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta (§118). Lisäksi Maastoliikennelaki (1710/1995) antaa määräykset muun muassa moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttämisestä maastossa (§5) sekä ikärajoituksesta maastossa tapahtuvaan ajoon (§6). Maastoliikennelain 3. luvussa (§13–24) on annettu myös tarkat säädökset moottorikelkkailureitteihin liittyen. Tärkeänä pykälänä maastoliikennelaissa on myös annettu mahdollisuus ns. maastoliikennelupaan kilpailutoimintaa ja harjoituksia varten (§30), jota viranomaiset voivat myös §34 toimivaltuuksin valvoa.

SML:n ympäristöohjelma perustuu molemminpuoliseen ympäristön ja kohtuullisen moottoripyörä- ja kelkkaurheilun sekä näillä ajamisen tarpeiden tunnustamiseen. SML on sitoutunut Olympiakomitean vastuullisuusohjelmaan sekä kansainvälisen moottoriliiton (FIM) Ride Green - ympäristövastuuohjelmaan.

SML:n jäsenyhdistykset sitoutuvat ympäristöohjelmaan. SML:n ympäristöohjelmaa toteutetaan urheilusäännösten ympäristömääräysten noudattamisella ja sen valvomisella. Säännöissä puututaan erityisesti meluun, polttoaineiden bio-ominaisuuksiin, maaperän suojelemiseen ja puhtaanapitoasioihin. Säännöissä kiinnitetään huomiota myös yleisön käyttäytymiseen, roskien kierrätykseen, ongelmajätteiden hoitoon sekä suorituspaikkojen käyttöön sekä tiestön ja reittien käyttöön.

1. YMPÄRISTÖSTRATEGIA JA SML:N ARVOMAAILMA

Ympäristöstä huolehtiminen kuuluu oleellisena osana Suomen Moottoriliiton (SML) hyväksytyihin arvoihin. SML:n sekä jäsenyhdistysten toteuttamien toimenpiteiden avulla pitää pystyä takaamaan, että tämän päivän harrastus- ja kilpailutoiminta mahdollistaa myös jälkipolville mahdollisuuden harrastaa haastavaa, virkistävää ja rentouttavaa moottoriurheilua kestävässä muodossa myös tulevaisuudessa.

Avoimuus ja suvaitsevaisuus ja myös toiminnan turvallisuus pyrkivät kestäväen kehityksen ohella takaamaan toiminnalle sekä harrastajakunnan että muun yhteiskunnan hyväksynnän. Ilman tyytyväisiä jäseniä ei toiminta ole mahdollista, joten ympäristöstrategiaa muodostettaessa on syytä muistaa myös muut SML:n arvot ympäristövastuuarvojen lisäksi.

2. YMPÄRISTÖVISIO

Ympäristövisiomme taustaa

Moottoriurheilun ja –harrastuksen tulee kehittyä sekä toiminnallisesti, että välineellisesti siten, että sen arvo tunnustetaan haastavana ja rentouttavana urheilumuotona laajalti ja että se koetaan kiinnostavana ja vastuullisena vaihtoehtona muiden harrastusmuotojen rinnalla. Sitä on myös pystyttävä harrastamaan helposti ja lähellä ihmisten asuinpaikkoja.

SML:n tehtävänä on aktiivisesti vaikuttaa moottoriurheiluun ja harrastamiseen liittyviin ympäristövastuukysymyksiin ja löytämään ympäristövaikutuksia selvästi vähentäviä ratkaisuja.

Ympäristövisiomme

Moottoriurheilu Suomessa sekä harrastus-, että kilpailutoimintana ovat kestäväen kehityksen periaatteet huomioiva eurooppalaiset ympäristövaatimukset täyttävä ja EU:n normeja tukeva urheilumuoto, johon osallistuminen on haluttua ja johon voidaan osallistua kohtuullisin kustannuksin. Toiminnassa huomioidaan kaikissa muodoissaan SML:n ympäristövastuuohjelman linjaukset sekä Olympiakomitean ja FIM:n Ride Green -ohjelmien linjaukset.

3. STRATEGISET TAVOITTEET

Strategisilla tavoitteilla pyritään tukemaan visioomme pääsemistä. Näiden tavoitteiden avulla pyritään hahmottamaan toiminnan pienemmät konkreettiset kokonaisuudet siten, että kokonaisuus ja päätavoite säilyvät toiminnan keskiössä. Tavoitteet tulee olla myös helposti ymmärrettävissä ja hahmotettavissa harrastajakunnan toimesta.

Alla on esitetty keskeisimmät strategiset tavoitteet, joiden pohjalta ympäristöasioita pyritään edistämään.

- Moottoriurheilun harrastajat ja yleisö kokevat ympäristöstä huolehtimisen luontevaksi osaksi harrastustaan
- SML:n, FIM:n ja Olympiakomitean ympäristövastuulinjaukset ja Ride Green -ohjeistukset ovat keskeinen osa toimintaa
- Moottoriurheilussa noudatetaan niin kilpailu- että harrastustasolla tinkimättä moottoriurheilussa säänteleviä lakeja ja asetuksia ja niiden perusteella annettuja tarkentavia määräyksiä
- SML:n toiminnassa huomioidaan biodiversiteetti eli luonnon monimuotoisuus toiminnan yhteydessä, sillä jo tutkitusti moottoriurheilualueiden ympäristö tarjoaa hyvän kasvupaikan muun muassa monille kasveille
- Suomessa on nykyaikainen, ympäristövaatimuksiltaan kestävän kehityksen periaatteet huomioiva moottoriurheiluverkosto käsittäen muun muassa jäsenkerhot, harjoitusalueet ja -radat, yhteistyökumppanit sekä muut sidosryhmät
- Uudet moottoriradat ja -reitit suunnitellaan, ylläpidetään ja käytetään siten, että rata-alueet voidaan tarvittaessa ottaa muuhun käyttöön

- Moottoriradoille ja -reiteille on laadittavissa ympäristötyöhön liittyvät kehitysohjelmat, joissa määritellään toimenpiteet ympäristöön kohdistuvien haittavaikutusten minimoimiseksi
- Muiden moottoriratojen ja -reittien ympäristöriskit kartoitetaan jäsenkerhojen ja ratayhtiöiden toimesta
- Moottoriurheilu on yhteiskunnan ja kansalaisten laajalti hyväksymä ja tukema urheilumuoto
- Moottoriurheiluun liittyvissä harjoituksissa ja kilpailuissa noudatetaan SML:n hyväksymiä moottoriurheilun ympäristöohjeita, joiden noudattamista valvotaan kerhojen ja kilpailuiden ympäristöpäälliköiden toimesta
- Moottoriurheilussa tulevaisuudessa käytetään sellaisia moottoripyöriä ja -kelkkoja, varusteita ja muita tuotteita, joiden aiheuttama ympäristövaikutus on mahdollisimman pieni
- SML:n yhteistyökumppanit sitoutuvat toimimaan kestävän kehityksen ehdoilla
- SML on tunnustettu asiantuntija moottoriurheiluun liittyvän lainsäädännön valmistelutyössä ja hankkii ja pitää yllä aktiivisesti tietämystä moottoriurheilun ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämismenetelmistä
- SML päivittää ja uudistaa ympäristöohjelman vuoden 2024 aikana.
- Ympäristösäännöt päivitetään ja tarkistetaan vuosittain sääntöjen päivitysprosessin yhteydessä.

4. AVAINTOIMENPITEET

Alla olevassa luettelossa on mietitty SML:n toimintaan liittyviä konkreettisia toimenpiteitä ja toimintamalleja, joiden avulla saavutetaan kohdassa kolme (3) määritellyt tavoitteet. Luettelo ei välttämättä ole täysin kattava, mutta sitä päivitetään ympäristötyön edetessä. Toimenpideluettelo kehittyy, kun osaaminen ja tietoisuus ympäristövastuukysymyksistä kasvaa harrastajien ja kilpailuja järjestävien yhdistysten jäsenten parissa. Tällä hetkellä ympäristötoiminnasta saadaan palautetta kilpailuiden ympäristöpäälliköiden laatimien ympäristöraporttien kautta sekä kansainvälisissä kilpailuissa FIM:n ympäristöpäällikön raportista.

Tiedon kerääminen on nostettu keskeiseksi asiaksi, millä voidaan mitata ja seurata moottoriurheilun parissa tehtävän ympäristövastuutyön merkitystä ja vaikuttavuutta. Tiedon keruun myötä on mahdollista tunnistaa tärkeimmät kehityskohteet ja puolustaa moottoriurheilun olemassaoloa tutkitun ja vahvistetun tiedon pohjalta ns. mutu-tietoon perustuvia väitteitä vastaan.

Suomen Moottoriliitto toimii ohjaavana tahona, ja jäsenkerhot sekä yksityiset harrastajat ovat avainasemassa konkreettisten toimenpiteiden suorittamisessa. Harrastaja on itse moottoriurheilun tavaramerkki ja paikallinen moottorikerho on suora vaikutus- ja yhteistyökanava paikalliseen yhteisöön ja paikallisiin viranomaistahoihin. Moottoriurheilu on herkkä alue. Luottamus on äärettömän helppo menettää, mutta erittäin vaikeaa saada takaisin. Kerhojen päättävät toimielimet ja valitut luottamushenkilöt ovat tietoisia asiasta, minkä takia he osaavat käyttäytyä julkisuudessa ja muissa virallisissa yhteyksissä asiaan kuuluvalla tavalla.

- Moottoriratoja ja -reittejä kehittäessä SML tukee kerhoja painopisteenä ympäristövaikutusten pienentämiseen ja viihtyvyyden lisäämiseen tähtääviä ohjelmia. SML antaa tukena neuvonta- ja koulutuspalveluita.
- Moottoriurheilutoiminnan ympäristöohjeet ja ympäristöriskien katselmuseriaatteet päivitetään ja hyväksytään uudelleen vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Suomessa järjestettävissä kansallisen ja kansainvälisen tason kilpailuissa suoritetaan SML:n toimesta ympäristövelvoitteiden huomioimiseen liittyvä tarkastus ja laaditaan raportti SML:lle ja tarvittaessa kansainväliselle lajiliitolle (FIM E tai FIM).
- SML:n ympäristöryhmä on vakiinnuttanut toiminnan ja nimi on muutettu kestävän kehityksen työryhmäksi. Kerhoissa tulee olla ympäristökysymyksiin perehtynyt toimihenkilö ja henkilöiden koulutusta kehitetään.
- Kilpailutapahtumissa on nimetty johtava toimitsija (ympäristöpäällikkö) vastaamassa ympäristöön liittyvistä asioista ja SML kehittää ympäristöohjeistuksia sekä -sääntöjä toimitsijoiden työn tueksi.
- SML uudistaa kerhoille tarkoitetun ympäristökoulutuksen sisällön vuoden 2024 loppuun mennessä.
- SML:n toimesta laaditaan kerhojen käyttöön ympäristökysymyksiin keskittyvää koulutus- ja viestintäaineistoa.
- Moottoriurheilun viestinnässä ja kerhojen yhteistoiminnassa paikallisten viranomaisten ja väestön kanssa käsitellään vuorovaikutteisesti moottoriurheiluun ja ympäristökysymyksiin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

- SML toimii aktiivisesti kansainvälisissä järjestöissä (FIM, FIM E) ja vaikuttaa niiden ympäristöohjelmien kehittämiseen.
- Yhteistyökumppaneiden kanssa sovitaan strategian toteuttamisen mahdollistavista yhteisistä toimenpiteistä vuoden aina kunkin yhteistyökumppanin kanssa.
- SML jatkaa yhteistyötä pohjoismaiden ympäristöryhmän jäsenenä ja on aktiivisesti yhteydessä muihin pohjoismaihin.
- SML tekee yhteistyötä Olympiakomitean ympäristövastuuverkoston kanssa osallistumalla kokouksiin ja liittämällä urheiluyhteisön ohjeistukset ja työkalut osaksi omaa viestintää ja päivittää ympäristöpäällikön koulutusta aina linjauksia vastaavaksi moottoriurheilun vaatimuksen huomioiden.

Linkit ympäristöohjelmassa mainituille verkkosivustoille

- Suomen Moottoriliitto ry:n ympäristöosio (<https://www.moottoriliitto.fi/sml/kilpailutoiminta/ymparisto/>)
- FIM Ride Green -ohjelma (<https://www.fim-moto.com/en/fim/commissions/international-sustainability>)
- Olympiakomitean ympäristövastuuohjelma (<https://www.olympiakomitea.fi/olympiakomitea/vastuullisuus/ymparisto-ja-ilmasto/>)

